

Tekemisen mielekkyydestä

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

Minä olen laiska. Kaikki ponnistus tuntuu epämiellyttävältä, pukeminen, työ, lasten kanssa leikkiminen jne. Kaikki toiminta on kuin minuun kohdistunut vääryys. Miksi juuri minä? Miksi ei kukaan voi tehdä näitä puolestani? ...

Kuvaat laiskan fantasioita pitkään. Niihin on herkullisen helppo samaistua. Silti jäin miettimään mikä mahtaisi olla tämän raskauden perimmäinen syy.

Tämä on nyt minun spekulatiotani, mutta minä yhdistän sen kuvaamaasi eristyneisyyteen. Myönnät ettet ole oikeasti ja totuudenmukaisesti suhteessa juuri kehenkään. Voiko olla niin että juuri sen kautta kaiken muunkin tekemisen mieli on pyyhitty pois? Tekeminen tuntuu raskaalta, koska se on vain yksinäistä suorittamista, eikä sinun tapasi sinuna vastata kenellekään.

Ehkä Marx oli oikeassa; kun työ ja tekeminen tulee eristetyksi ihmisen luonnollisesta suhdeverkostosta hän vieraantuu entistä enemmän itsestään ja muista. Et ole tehtaassa töissä, mutta olet itse eristänyt tekemisesi sinulle tärkeistä suhteista.

Minusta tuntuu, että kaikki tekeminen saa merkityksensä jonkun suhteen kautta, sen kautta että teen jotain jollekin. Sanoit kirjeesi alussa, että päiväkirjaan kirjoittaminenkin on vaikeaa silloin kun et kirjoita kenellekään. Et uskalla kirjoittaa Jumalalle ja suhteesi itseesi tuntuu niin vähäarvoiselta, ettet viitsi edes kirjoittaa itsellesi. Tarvitset jonkun toisen, jolle kirjoitat. Kirjoittaminen tuntuu mielekkäältä vasta kun voit tehdä sen jollekin.

Tekemisellä en tarkoita nyt palvelun suorittamista toiselle, vaan että mikä tahansa tekeminen ylipäänsä saa merkityksensä vain silloin kun se on ikäänkuin puhetta jollekin, itselle, toiselle tai Jumalalle.

Kaikki muu tuntuu turhalta – ehkä siksi että se on turhaa.

Näiden ajatusten pohjalta löydän uuden teorian magialle: Koska tekeminen, jonkun aikaan saaminen, ilman suhdetta kehenkään tuntuu niin raskaalta, syntyy halu saada tainomaisesti aikaan jotain. Kaikki magia tuntuu minusta yritykseltä saada vaivattomasti aikaan jotain tuloksia olematta missään oikeassa suhteessa kehenkään.

Loitsu korvaa suhteen.

Koska emme enää usko taikasauvoihin, panostamme maagiset unelmamme teknologiaan. Ehkä ihmeelliset keksinnöt ja robotit voivat saada aikaan sen mitä haluamme, olematta millään tavalla riippuvaisia kenestäkään ja antautumatta mihinkään suhteeseen kenenkään kanssa?

Esiteknologisella ajalla tämä magiaunelma toteutettiin orjilla, joihin ei tarvinnut olla missään suhteessa. Anonyymi ja persoonaton se saa aikaan jotain ihmiselle, joka ei enää löydä tekemisen mielekkyyttä minkään *minä-sinä* suhteen kautta.

Sinunkin fantasioissasi joku se vain tekee puolestasi asioita joiden mielekkyys on kadonnut, koska tekemisesi ei enää ole *minän* puhetta *sinälle*.

Tämä on minulle uusi oivallus. Olen kyllä ymmärtänyt, että minuus kadottaa merkityksensä ilman sinää, mutta kaiken tekemisenkin mielekkyys tuntuu katoavan samaan tyhjiöön. Eläimet eivät aseta tekemistään kyseenalaiseksi. Henkiinjääminen ja selviytyminen riittää tekemisen motivaatioksi. Ihmiselle se ei tunnu enää riittävän.

Paavalikin taisi puhua tästä sanoessaan kolossalaisille:

“Mitä teettekin, tehkää se täydestä sydäimestä, niin kuin tekisitte sen Herralle ettekä ihmisille.”

Minua kieltämättä vähän ärsyttää tämä ei-ihmisille-vaan Jumalalle tekeminen, mutta luulen tajuavani sen pohjavireen: Minun sanallinen tai toiminnallinen vastaukseni kenelle tahansa ihmiselle on minun vastaukseni Jumalalle. Sen kautta raskaskin tekeminen saa perimmäisen mielekkyytensä.

...Aloitekyky on hävinnyt minulta ainaiseen vastustamiseen. Minä vastustan, niin että kaikki voimani kuluvat siihen, ja ihmettelen miksi elämä tuntuu niin raskaalta.

Miksi ihmeessä ei voisi joskus hymyillä, nauraa, laskea leikkiä, hullutella, antaa periksi, avautua arvaamattomuudelle?..

Niinpä. Mitä vastustat? Tekemistäkö? En usko. Minä luulen että vastustat suhteessa *olemista*.

Kaikki nämä mainitsemat ihanat asiat tapahtuvat suhteessa *sinään*, eikö niin? Eikä siinä ole kysymys mistään raskaasta tekemisestä, vaan suhteessa *olemisesta* ja sen spontaanista ilmaisemisesta, mitä siitä suhteesta nousee. Eli suhteessa *oleminen* tulee ensin ja vasta sen jälkeen suhteessa *tekeminen* saa mielekkyytensä. Tämä on luultavasti totta sekä suhteessa itseeni, toiseen että Jumalaan.

“...Silkka mielihyvä, elämästä nauttiminen, on minulle melko vierasta. Siksi minusta on myös vaikeaa antautua leikkimään lasteni kanssa. Tuntuu kuin menettäisin jotain arvokasta ajastani, aikuisen olemuksesta ja tärkeydestä...

Huvittavaa. Tässä minä saarnaan sinulle olemisen ensisijaisuudesta tekemiseen verrattuna. Saarna kuuluu minulle vähintään yhtä paljon kuin sinulle.

Minusta pelkkä suhteessa oleminen on yleensä ihan sietämätöntä. Muistan kuinka aikanaan teimme lasten kanssa lomafantasioita (sellaisiksi ne ovat yleensä jääneetkin). Lasten ensimmäinen toive oli että isä ei sitten ota ainuttakaan kirjaa tai kynää mukaansa. He tiesivät että minä yritän aina tehdä jotain “hyödyllistä” sillä aikaa kun he leikkivät.

Elämäni onnellisimmat hetket ovat olleet täysin “turhia”. Olen unohtanut “hyödyntää” niitä hetkiä “lasteni (tai jonkun muun) parhaaksi” tai itseni kehittämiseksi. Olen unohtunut vain olemaan suhteessa toiseen. Voi sitä olemisen sietämätöntä keveyttä.

Tätäkin kirjoittaessa teen työtä ja yritän kovasti olla “hyödyksi” sinulle ja muille. Samalla minua hymyilyttää. Ei tämä enää niin hikieltä tunnu. Olemisen ulottuvuus on hitaasti hiipinyt olemukseeni ja tekeminen on sen myötä muuttunut vähemmän raskaaksi.

Daniel Nylund

Katso tuoreempia kirjoituksiani [Teoblogissa](#)